

ORDINUL
ARHITECȚILOR
DIN ROMÂNIA

RAPORTUL COMISIEI DE SELECȚIE, EVALUARE ȘI ACORDARE A FINANȚĂRILOR PENTRU ȘCOLI DE VARĂ DIN TIMBRUL ARHITECTURII

Sesiunea noiembrie 2022

I. Comisia de selecție, evaluare și acordare a finanțărilor pentru proiecte de tip Școli de vară este formată din:

1. arh. Marina Gingirof
2. arh. Ioana Tudora
3. Laura Jiga Iliescu
4. Luiza Zamora
5. arh. Eugen Vaida

II. Potrivit prevederilor *Normelor metodologice privind finanțarea de oferte culturale și proiecte editoriale din timbrul arhitecturii*, aprobate prin Hotărârea Consiliului național nr. 142 din 31.01.2022, membrii comisiei au procedat la alegerea președintelui. În urma votului, Eugen Vaida a fost desemnat președinte.

III. Suma scoasă la finanțare pentru secțiunea Școli de vară - sesiunea aprilie, aprobate prin Hotărârile Colegiului Director nr. 1009/29.06.2022 este de 500 000 Ron, căreia i se adaugă 125 000 de Ron reprezentați de o co-finanțare din partea The Prince's Foundation. Astfel, bugetul total alocat secțiunii este de **625 000 Ron**.

IV. Numărul proiectelor depuse în secțiunea Școlilor de vară inițiate și realizate de filialele teritoriale ale Ordinului, organizații neguvernamentale fără scop patrimonial sau operatori culturali constituiți ca persoane fizice în sesiunea de finanțare din Timbrul Arhitecturii 2022 este de **17**.

V. Considerații generale

Conform metodologiei de jurizare adoptate, proiectele Școlilor de vară au fost evaluate de fiecare dintre membrii juriului pe baza a patru criterii, cu note de la 0 la 10, punctajul final obținut de fiecare proiect fiind calculat pe baza unui algoritm, în funcție de ponderea respectivului criteriu de evaluare. Punctajul minim pentru finanțarea unui proiect cultural este stabilit la 7,50.

VI. Argumentare

Comisia de evaluare a proiectelor a apreciat și în acest an diversitatea proiectelor depuse. O serie de proiecte importante și de mare calitate și-au asigurat continuitatea, totodată fiind finanțate și proiecte noi, capabile să asigure o și mai bună diversificare a abordărilor metodologice. Au fost apreciate în continuare acele proiecte care compensează lipsa activităților practice sau de alt tip din curricula universitară.

Școlile de vară înființate recent au fost în general dezavantajate prin criteriile de selecție față de școlile de vară mai vechi, în acest sens comisia recomandând adaptarea normelor privind criteriile de selecție la noua realitate a fenomenului școlilor de vară și revenirea la plafonarea cuantumului finanțării OAR pentru a oferi un acces echitabil la resurse și inițiativelor aflate la început de drum, susținerea în primii ani fiind esențială pentru evitarea abandonului.

A fost apreciată prezentarea rezultatelor din anii anteriori de către majoritatea aplicanților, precum și a metodelor de diseminare și comunicare. Deși anterior apreciată dimensiunea interdisciplinară a unui număr de proiecte ce au primit finanțare, interdisciplinaritate pe care o considerăm în continuare ca fiind binevenită și necesară, anul acesta se constată prezența unor proiecte ce afirmă o astfel de abordare fără a explica modul în care sunt instrumentalizate variile competențe ale participanților și fără a armoniza tipurile de activități cu specializările distincte ale persoanelor implicate în proiecte.

Totodată, au fost apreciate proiectele care demonstrează (de-a lungul timpului) impactul real asupra comunităților locale sau profesionale, precum și implicarea directă a acestora în activitățile practice și teoretice. A fost apreciată diversificarea activităților în cadrul atelierelor și flexibilitatea acestora în cadrul școlilor cu activitate îndelungată / tradiție.

VII Rezultate

Suma scoasă la finanțare pentru Școlile de vară inițiate și realizate de filialele teritoriale ale Ordinului, organizații neguvernamentale fără scop patrimonial sau operatori culturali constituiți ca persoane fizice este de **625 000 Ron**, iar suma totală solicitată este de **989 086 Ron**.

În urma evaluării proiectelor, 16 proiecte au obținut punctaje peste baremul minim (7,50). A fost acordată finanțare integrală pentru 10 dintre acestea, iar un proiect a primit finanțare parțială în limita bugetului disponibil. Cinci proiecte cu punctaj bun (peste 7,50) nu au primit finanțare, în condițiile în care cererile au depășit suma totală alocată acestei secțiuni, iar un proiect s-a clasat sub baremul de finanțare.

Astfel, a fost acordată finanțarea pentru următoarele proiecte, în ordine descrescătoare conform clasamentului final, cu suma totală de 625 000 Ron:

1. Proiectul nr. 12-14 , Asociația Prietenii Școlii de la Bunești: „Școala de la Bunești 2023”, cu suma de 97.600 Ron, punctaj 9,90.

Juriul a apreciat complexitatea și varietatea atelierelor propuse atât în prezentul proiect cât și de-a lungul timpului. Un aspect pozitiv îl reprezintă numărul mare de participanți la ateliere precum și calitatea coordonatorilor și a meșterilor implicați.

2. Proiectul nr. 12-29, Asociația Arhitectură. Restaurare. Arheologie: „Școala de Vară ARA – ediția a 16-a (2023): Acțiuni de promovare și valorificare a patrimoniului cultural și natural de la Roșia Montană”, cu suma de 58752 Ron, punctaj 9,82.

Un aspect pozitiv, apreciat de juriu, este continuitatea proiectului, aceasta având o mare importanță pentru comunitatea locală, de altfel implicată constant în această școală de vară. Dincolo de aspectul practic al acestei școli este apreciat și faptul că aceasta a generat un liant și un factor de echilibru între locuitori, specialiști și alți actori. Bugetul proiectului, extrem de echilibrat în raport cu numărul de participanți estimat, oglindește și capacitatea de autogospodărire a organizatorilor precum și integrarea proiectelor mai vechi în funcționarea generală a școlii de vară.

3. Proiectul nr. 12-10, Asociația Maria, „Festivalul Batem fierul la conac! Școala internațională de fenerie de artă și meșteșuguri în construcții, ediția 2023”, cu suma 44983 Ron, punctaj 9,69.

Juriul a apreciat în mod particular modul în care continuitatea acestei școli de vară a dus la dezvoltarea meseriilor și meșteșugurilor, anul acesta fiind primul în care vor fi acordate certificate europene de atestare / calificare. Este apreciată și dimensiunea internațională a școlii de vară. Bugetul proiectului este unul judicios, parte din finanțare fiind îndreptată direct către comunitatea locală, proiectul bazându-se în mare măsură pe rezultatele școlilor de vară anterioare (cazare, spații de lucru etc.), rezultate de care se bucură constant și comunitatea.

4. Proiectul nr. 12-8, Fundația "Nagy István" Alapítvány: „Tabără de creație arhitectură-Valea Uzului 2023”, cu suma 18360 Ron, punctaj 9,64.

Școala de vară Nagy István este una dintre cele mai longevive, și printre puținele adresate elevilor. Anul acesta juriul a apreciat în mod deosebit claritatea structurării activităților în raport

cu linia metodologică convingătoare și modul în care recomandările din anii precedenți au fost integrate în proiect. Juriul a apreciat și rezultatele din anii anteriori și modul în care acestea sunt integrate în viața cotidiană a comunităților locale, temele și proiectele fiind variate și adaptate sitului sau nevoilor identificate.

5. Proiectul nr. 12-2, Asociația Biserici Înlemnite: „Școala de conservare a patrimoniului cultural din lemn - atelierul meșteșugurilor tradiționale care stau la baza bisericii de lemn arse din Povergina- 2023”, cu suma de 95500 Ron, punctaj 9,52.

Proiectul este unul important din perspectiva tehnicilor de intervenție și de restaurare, intervenind într-o comunitate vie, implicată activ în proiect și atașată afectiv de biserica ce face obiectul proiectului. Este considerată importantă și buna vizibilitate a proiectului precum și calitatea coordonatorilor și meșterilor implicați. Comisia apreciază potențialul multidisciplinar al acestui tip de demers, care poate aduce laolaltă studenți la arhitectură, arte, etnologie. Totodată, proiectul susține o formă de cunoaștere informală, care poate fi transmisă strict de la meșter la ucenic, prin practică.

6. Proiectul nr. 12-23, Fundația Cantacuzino Florești: „Școala de vară la Palat ÎnFlorești”, cu suma de 46800 Ron, punctaj 9.37.

Juriul a apreciat evoluția proiectului și a coerenței acestuia, anul acesta concentrându-se din nou asupra activităților importante în raport cu situl precum și asupra domeniilor și tehnicilor specifice acestei școli ce reprezintă un unicat în România (arheologia peisajului). Este apreciată și diseminarea constantă a rezultatelor. Un aspect important îl reprezintă permanenta implicare a comunității locale pentru care palatul și grădina de la Florești constituie un centru activ, mai ales pentru copiii din localitate.

7. Proiectul nr. 12-12, Ferma de Artă: "Școala de vară „Triunghi. Arhitectură, Sculptură și Peisaj”", cu suma de 38740 Ron, punctaj 9.11.

Comisia apreciază caracterul multidisciplinar artistic al propunerii, a cărei calitate este autorizată de echipa proiectului, recomandând, totodată, restrângerea tipurilor de activități în conformitate cu timpul alocat școlii de vară. Anul acesta a fost apreciată în mod particular claritatea și coerența activităților și relevanța echipei în raport cu acestea. Este importantă atât deschiderea internațională a acestei școli de vară cât și modul în care este implicată comunitatea locală. Bugetul este unul judicios, bazat pe resursele proprii și locale.

8. Proiectul nr. 12-16, Fundația Mihai Eminescu Trust: „MEeT Heritage 01”, cu suma de 54900 Ron, punctaj 8.98.

Proiectul este unul relevant atât din punct de vedere profesional cât și din punct de vedere al impactului local și al valorii patrimoniale într-un sit cu probleme sensibile de preservare a patrimoniului, dar de o valoare excepțională. În acest context este importantă calitatea echipei de coordonare. A fost apreciat și modul în care au fost integrate recomandările juriilor din anii precedenți. Este recomandabil totodată ca relațiile instituționale cu MC / CNMI să fie mai clar explicate în cadrul proiectului.

9. Proiectul nr. 12-19, Filiala Teritorială București a Ordinului Arhitecților din România în parteneriat cu UAUIM: „IMUAU Summer School. Schönberg 2023”, cu suma de 62100 Ron, punctaj 8,94.

Juriul apreciază îmbunătățirea constantă a proiectului, de la an la an, și viziunea integratoare a acestuia, care cuprinde și elemente ale culturii imateriale. Se recomandă implicarea activă, în teren, a unui etnolog / antropolog în cadrul echipei de coordonatori, astfel deschiderea către comunitate locală putând fi facilitată. Finalizarea lucrărilor de amenajare a spațiilor de cazare proprii ar reduce pe viitor considerabil cheltuielile din bugetul școlii de vară.

10. Proiectul nr. 12-9, Fundația Biserici Fortificate a Bisericii Evanghelice C.A. din Romania, „Hands on Conservation IV - atelier de meșteșuguri tradiționale”, cu suma de 38885 Ron, punctaj 8,89.

Juriul apreciază dimensiunea pragmatică a proiectului, adaptat clar la nevoile locale, precum și la cele ale viitorului școlii de vară. Proiectul abordează problema restaurării la nivelul întregului ansamblu, valorificând și elementele secundare, aparent lipsite de valoare arhitecturală dar esențiale funcționării cotidiene a acestuia. Se recomandă o mai mare varietate a activităților de la un an la altul pentru a putea asigura o deschidere a școlii către un număr mai mare de participanți.

11. Proiectul nr. 12-17, ASOCIAȚIA LOCUS, „Baia de Arhitectură ediția V”, cu suma parțială de 68380, punctaj 8,84.

A fost apreciat modul în care proiectul de anul acesta a integrat observațiile juriilor precedente. Proiectul este unul care se bazează pe o bună și reală colaborare cu autoritățile locale și cu

membrii comunității, amenajările realizate în anii precedenți având un impact important și fiind utilizate frecvent.

Este recomandabil totodată ca relațiile instituționale cu MC / CNMI să fie clar explicate în cadrul proiectului. Un aspect important îl reprezintă și modul de cofinanțare din sponsorizări, buna comunicare permanentă și parteneriatele din cadrul proiectului.

PROIECTELE CARE NU AU OBTINUT FINANȚAREA:

12. Proiectul nr. 12-21, Asociația pentru Patrimoniu Activ-PACT, „CASA CU HAR. ȘCOALĂ DE VARĂ DE RESTAURARE EDIȚIA A IX – A”, punctaj 8,48.

Proiectul este unul interesant și cu un buget echilibrat dar cu un număr foarte mic de participanți (raportat totodată și la numărul mare de coordonatori). Se remarcă o serie de neclarități privind modul în care se va desfășura o serie de activități și cum vor fi implicați toți participanții (de ex. activitățile cu copiii). În acest sens nu este limpede rolul studenților de la antropologie / sociologie, istorie sau peisaj și modul în care sunt utilizate competențele acestora sau cum vor beneficia de rezultatele proiectului. Comentariile și recomandările juriilor din anii precedenți nu sunt integrate în actualul proiect. Proiectul propune un număr prea mare de activități pentru timpul și resursa umană alocate. Periodizarea proiectului și modul în care se desfășoară activitățile sunt neclare. Juriul a apreciat pozitiv ideea prelegerii referitoare la impactul depopulării satelor și patrimoniul local. Se recomandă o mai bună structurare a proiectului, cu clarificarea relației activități - participanți - etape - competențe, precum și o deschidere mai mare și mai clară către participanți din zona interdisciplinarității.

13. Proiectul nr. 12-18, OAR FILIALA BV-CV-HR, „Să construim sustenabil învățând de la arhitectura tradițională, Criș, Meșendorf, Dalnic”, punctaj 8,28.

Bugetul proiectului este unul foarte mare în raport cu activitățile propuse. Totodată activitățile propuse nu sunt echilibrate, proiectul fiind mai degrabă unul de cercetare / informare decât unul de intervenție / învățare practică. Astfel proiectul are o structură similară unei vizite de studiu ce ar putea fundamenta o școală de vară viitoare. Nu este clar când vor fi produse o unele obiecte (timpul fiind acordat majoritar vizitelor și deplasărilor) și ce se întâmplă pe viitor cu obiectele / produsele realizate și cum vor fi acestea integrate. Deși proiectul afirmă o componentă antropologică, structura / metodologia acestei cercetări nu este exprimată, școala de vară părând una mai degrabă teoretică.

14. Proiectul nr. 12-22, Asociația ARCHÉ, „Lunaesthetic • școală de vară internațională”, punctaj 7.94.

Proiectul este unul neclar în raport cu modul de implicare a comunității locale, fiind mai degrabă limitat la amenajarea / întreținerea unei zone private. Bugetul este neclar (care sunt celelalte surse de finanțare, cum se justifică sumele mari pentru cazare etc.). Activitățile practice nu sunt clar fundamentate (cercetare prealabilă). Structura generală este neclară, dând senzația unui colaj de activități distincte și cvasi independente (iluminatul artistic, lucrările de întreținere a parcului etc.). Se recomandă o structurare mai bună a proiectului cu relaționarea clară a activităților cu bugetul și cu o fundamentare a intervențiilor propuse.

15. Proiectul nr. 12-28, Asociația Mișcarea pentru Acțiune și Inițiativa Europeană, „Școala de vară de arhitectură și antropologie în Geoparcul Platoul Mehedinți, ediția a VII-a”, punctaj 7,54.

Proiectul este mult prea similar cu cel prezentat anul trecut, fără o integrare a recomandărilor anterioare. În acest sens nu este explicat modul de implicare a echipei interdisciplinare propuse și modul în care sunt integrate competențele distincte. Calendarul este neclar. Bugetul este unul supradimensionat în raport cu numărul de participanți (10 studenți), dar a fost apreciată fundamentarea parțială a acestuia. Impactul asupra comunității rămâne neclar în cadrul proiectului, acesta nefiind adaptat sitului specific (geoparc).

16. Proiectul nr. 12-26, Asociația Culture Reserve, „Școala de vară Sibiu, ediția III, 2023”, punctaj 7,54.

Deși juriul a apreciat dimensiunea mai aplicativă a proiectului prezentat în acest an, structura rămâne cantonată într-o abordare mai degrabă specifică unei forme de educație de tip intra-universitară, nu una specifică unei școli de vară / educație alternativă. Dimensiunea teoretică rămâne dominantă, studierea tipologiilor din muzeul satului fiind desprinsă atât de contextul peisajului cultural rural real, cât și de integrarea și adaptarea modelelor de arhitectură vernaculară la realitatea și nevoile secolului XXI. Comisia nu consideră că este necesară o inventariere suplimentară a exponatelor dintr-o expoziție muzeală, deoarece acestea au fost deja cercetate, baza de date a acestor cercetări fiind accesibilă, ci mai degrabă ar fi utilă contribuția unui asemenea proiect la cercetarea aplicată a patrimoniului cultural rural aflat pe

cale de dispariție din zonele etnografice valoroase care nu au fost încă repertoriate/inventariate.

17.Proiectul nr. 12-25, ASOCIAȚIA CORABIA CU ARHITECTURĂ, „IDENTITATE SPAȚIALĂ - Centru de Cercetare în Istorie și Arhitectură „Silvia Păun,,”, punctaj 6,88.

Proiectul reia în mare parte structura celui propus anul trecut, fără a integra observațiile făcute de juriul precedent. În acest sens majoritatea activităților propuse continuă să nu se adapteze specificului școlilor de vară de arhitectură. Rezultatele proiectului sunt neclare, bugetul fiind vag și dedicat preponderent transportului și cazării, fapt ce dă, din nou, proiectului dimensiunea unei excursii de studiu mai degrabă decât a unei școli de vară.

arh. Eugen Vaida

Președinte Comisie evaluare proiecte culturale de tip Școli de vară noiembrie 2022